Türkmenistanyň Prezidenti Serdar BERDIMUHAMEDOW:
– Ýokary sportda Türkmenistany dünýä tanatmak meniň esasy maksatlarymyň biridir

TALYP SPORTY

Talyp ýaşlaryň jemgyýetçilik-syýasy we ylmy-publisistiki neşiri

Esaslandyryjysy – Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport instituty

Mart, 2026ý. 3-nji sany. Garaşsyz, baky Bitarap Türkmenistan – bedew batly at-myradyň mekany ýyly

BEDEW BATLY ÝEŇIŞLER

Garaşsyz, hemişelik Bitarap Türkmenistan döwletimiz sport ulgamynda bu ýyl hem bedew batly ösüşlerini dowam etdirip, halkara we milli derejede birnäçe ähmiýetli ýeňişlere we çärelere şaýatlyk etdi. Ýurdumyzyň sport abraýyny belende galdyran bu üstünlikler, ýaş nesliň sagdyn durmuş ýörelgelerine ygrarlylygyny we sporta bolan höwesini artdyrýar.

Talyplar sportunyň ösüşi:

Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport institutynda sportuň futzal, basketbol hem-de woleýbol görnüşleri boýunça Türkmenistanyň Talyplar ligalarynyň açylyş dabarasy geçirildi. Bu ligalar Türkmenistanyň Bedenterbiýe we sport baradaky döwlet komiteti bilen Türkmenistanyň Bilim ministrliginiň bilelikde tassyklan Türkmenistanyň Milli talyplar sport federasiýasynyň 2026-njy ýyl üçin köpçülikleýin sport we medeni çäreleriniň meýilnamasy esasynda guraldy. Bu çäreler talyplaryň sport işjeňligine giňden çekilýändigini we ýaşlaryň sporta bolan gyzyklanmasyny artdyrmaga gönükdirilendigini görkezýär.

Taryhy küşt çempionaty:

2026-njy ýylyň 25-nji martynda Aşgabatda Türkmenistanyň taryhynda ilkinji gezek toparlaýyn küşt çempionatynyň açylyş dabarasy boldy. Bu paýhas sportunyň ösüşinde täze tapgyry alamatlandyrýan möhüm waka boldy. Ýurduň iň güýçli küşt topary diýen at ugrunda 12 topar bäsleşýär. Bu çempionat milli küşt däplerini berkitmäge we ýaşlaryň küşt oýnuna bolan höwesini artdyrmaga ýardam eder.

Tennisçileriň Halkara üstünligi:

Türkmenistanly ýetginjek tennisçiler Şri-Lankanyň paýtagty Kolombo şäherinde geçirilen 16 ýaşa çenli ýetginjekleriň arasyndaky Dewisiň Kubogynyň Aziýa we Okeaniýa zolagy boýunça saýlama tapgyrynda uly üstünlik gazandylar. Omanyň we Mýanmanyň toparlaryny ýeňen ildeşlerimiz, Singapuryň ýygyndysyndan hem üstün çykyp, «B» toparçasynda birinji orny eýelediler. Aly Geldiýew we Kerimgeldi Guldurdyýew ýaly türgenler özleriniň tutanýerliligini we ýeňşe bolan islegini görkezip, ýurdumyzyň sport abraýyny belende galdyrdylar.

Çagalar futbol festiwaly:

2026-njy ýylyň 24-nji martynda Aşgabatda «CAFA NOWRUZ – 2026» atly çagalar futbol festiwaly geçirildi. Bu festiwal 7 ýaşdan 12 ýaş aralygyndaky 250-den gowrak ýaş türgeni bir ýere jemledi. Milli bahar baýramy – Halkara Nowruz gününe bagyşlanan bu sport baýramy Türkmenistanyň Futbol federasiýasy hem-de Merkezi Aziýanyň Futbol assosiasiýasy (CAFA) tarapyndan bilelikde guraldy. Bu çäre ýaş nesliň arasynda sagdyn durmuş ýörelgesini wagyz etmäge we köpçülikleýin futbolyň giňden ýaýradylmagyna gönükdirilendir.

Karateçileriň Bürünç Medallary:

Türkmenistanly türgenler Polşada adaty karate boýunça tamamlanan «Krakow Kubogy» atly halkara ýaryşda iki bürünç medal gazandylar. 12 – 13 ýaş aralygyndaky Medine Gaýlyýewa we 21 ýaşa çenli uly ýaşlylaryň arasynda Selim Myratdurdyýew bu üstünlikleri gazanyp, türkmen karateçileriniň ýokary taýýarlygyny görkezdiler. Bu ýaryş geljekki ýokary derejeli ýaryşlara taýýarlygyň möhüm tapgyry boldy.

Bütindünýä saglyk güni:

7-nji aprelde bellenilýän Bütindünýä saglyk güni mynasybetli ýurdumyzda köpçülikleýin bedenterbiýe-sport we sagdyn durmuş çäreleri guralar. Bu çäreler jemgyýetimizde sagdyn durmuş ýörelgelerini işjeň ornaşdyrmak, ýaş nesli sport bilen meşgullanmaga giňden çekmek we ilatymyzyň saglygyny berkitmek maksady bilen geçirilýär. Türkmenistanyň Prezidenti Serdar Berdimuhamedow bu günüň ähmiýetini nygtap, ähli çärelere ýokary derejede taýýarlyk görmegi tabşyrdy.

Bu ýylky sport wakalary Türkmenistanyň sport syýasatynyň üstünlikli durmuşa geçirilýändigini we ýurdumyzyň halkara sport giňişligindäki ornunyň barha berkidilýändigini aýdyň görkezýär. Bedew batly ýeňişler geljekde hem türkmen sportunyň ösüşine uly itergi berer.

Ogulnäzik Isenowa,
Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport institutynyň Diller kafedrasynyň uly mugallymy.

«ARKADAG» FUTBOL TOPARY TÜRKMENISTANYŇ FUTBOL FEDERASIÝASYNYŇ KUBOGYNY IKINJI GEZEK GAZANDY

Türkmenistanyň futbol meýdançalarynda ýene bir taryhy waka bolup geçdi. «Arkadag» futbol topary 2026-njy ýylyň ilkinji baýragyny – Türkmenistanyň Futbol federasiýasynyň kubogyny yzygiderli ikinji ýyl gazanmagy başardy. Wladimir Baýramowyň tälimçiligindäki topar bu uly üstünlige jemleýji oýunda «Şagadam» toparyny 2:0 hasabynda ýeňmek bilen ýetdi.

Final duşuşygy köpugurly «Aşgabat» stadionynyň merkezi meýdançasynda geçirildi. Oýnuň hasabyny geçen möwsümde Gyrgyzystanyň Karabalta şäheriniň «Gyrgyzaltyn» toparynda çykyş eden 25 ýaşly täze oýunçy Meýlis Diniýew eýýäm üçünji minutda açdy. Bu çalt gol «Arkadag» toparyna oýnuň başyndan ynamly öňe saýlanmaga mümkinçilik berdi. Türkmenistanyň häzirki üç gezek çempionynyň bu ýeňşini 61-nji minutda soňky dört milli birinjilik ýaryşynda iň köp gol salan oýunçy Didar Durdyýew berkitdi. Bu gol bilen «Arkadag» topary öz ýeňşini has-da pugtalandyrdy.

«Arkadag» futbol toparynyň bu ýeňşi, toparyň soňky ýyllardaky durnukly ösüşini we ýokary derejesini görkezýär. Geçen ýyl hem bu topar alty sany ýokary liga klubunyň gatnaşmagynda Gökdepe etrabynyň Babarap geňeşliginde geçirilen bir tapgyrly ýaryşda ýeňiş gazanyp, ähmiýeti boýunça dördünji ýerde duran bu milli baýragy ilkinji gezek gazanypdy. Ikinji gezek yzygiderli kubogy gazanmak toparyň güýjüniň we yzygiderliliginiň aýdyň subutnamasydyr.

Türkmenistan Futbol federasiýasynyň 2026-njy ýyl kubogynda üçünji orun ugrundaky duşuşykda «Aşgabat» toparyny 2:0 hasabynda ýeňen «Ahal» topary bürünç medala mynasyp boldy. Bürünç medalyň ykbaly oýnuň ahyrynda çözüldi: 79-njy minutda Aşyr Jumadurdyýew tapawutlandy, iki minut yzýany bolsa Mergen Nurlyýewiň öz derwezesine geçiren goly gutarnykly hasaby «Türkmennebitönümleri» Baş müdirliginiň toparynyň peýdasyna ýazdy.

Ýaryşda bäşinji orny paýtagtyň «Köpetdag» topary bilen 2:2 hasabynda oýnap, jerime urgulary boýunça 5:3 hasabynda ýeňen Türkmenistanyň 20 ýaşa çenli ýygyndy topary eýeledi. Ýedinji orun ugrundaky duşuşykda Balkanabadyň «Nebitçi» topary Marynyň «Merw» toparyny 3:1 hasabynda utdy. Bu ýaryş Türkmenistanyň futbolynyň ösüşine uly goşant goşdy we ýaş oýunçylar üçin gymmatly tejribe boldy.

***Humaý Muhyýewa*, Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport institutynyň sport žurnalistikasy hünäriniň 4-nji ýyl talyby.**

TÜRKMENISTANYŇ DÖWLET BAÝDAGY WE «ARKADAG«FUTBOL KLUBUNYŇ NYŞANY TÜRKIÝÄNIŇ IŇ BEÝIK BELENTLIGINE GALDYRYLDY

2026-njy ýylyň 1-6-njy marty aralygynda Türkmenistanyň Türkiýe Respublikasyndaky Ilçihanasynyň ýardam bermeginde «Arkadag» futbol klubunyň janköýerler toparynyň agzalary Türkiýäniň iň beýik nokady bolan Agry dagyna çykdylar. Bu başlangyç 2026-njy ýylyň «Garaşsyz, baky Bitarap Türkmenistan - bedew batly at-myradyň mekany» şygar bilen yglan edilmegine şeýle hem Türkmenistanyň Garaşsyzlygynyň 35 ýyllygy mynasybetli guraldy. Çäre ýurdumyzda sport diplomatiýasyny ösdürmäge, sagdyn durmuş ýörelgesini giňden wagyz etmäge, şeýle hem watançylyk we milli gymmatlyklaryny berkitmäge gönükdirildi.

Alpinist ýörüşine tejribeli alpinist we toparyň ýolbaşçysy Agajan Öwlýagulyýew ýolbaşçylyk etdi. Alty günüň dowamynda gatnaşyjylar çylşyrymly ugurlary we beýik daglaryň agyr howa şertlerini ýeňip geçip, ýokary taýýarlyk derejesini, agzybirligi we maksada okgunlylygy görkezdiler. Agry dagynyň depesine, 5137 metr beýiklige ýetilenden soň, Türkmenistanyň Döwlet baýdagy, «Arkadag» futbol klubunyň nyşany hem-de 2026-njy ýylyň nyşany dabaraly ýagdaýda açyldy. Bu sport çäresi milli gymmatlyklara, sport üstünliklerine hormatyň nyşany bolup, halklaryň arasynda parahatçylyk, dostluk we hyzmatdaşlyk ýörelgelerine ygrarlylygyň beýany boldy.

Şeýle hem, Türkmenistanyň Türkiýe Respublikasyndaky Ilçihanasynyň goldawy bilen, Türkiýäniň ýokary okuw mekdeplerinde bilim alýan türkmen talyplarynyň we sport janköýerleriniň başlangyjy boýunça Ankara we Antalýa şäherlerinde «Arkadag» futbol klubunyň janköýerler klublarynyň döredilendigini bellemeli. Bu ädim «Arkadag» futbol klubuna bolan halkara gyzyklanmanyň yzygiderli artýandygynyň aýdyň subutnamasy bolup, türkmen ýaşlarynyň Türkmenistan bilen Türkiýe Respublikasynyň arasyndaky medeni we sport ulgamyndaky gatnaşyklarynyň ösdürilmegine işjeň gatnaşýandygyny tassyklaýar. «Arkadag» futbol klubunyň daşary ýurtlarda janköýerleriň sanynyň artmagy türkmen sportunyň abraýynyň ýokarlanýandygyny we onuň halkara giňişliginde barha giňden tanalýandygyny görkezýär.

***Baýram Jumanyýazow*, Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport institutynyň sport žurnalistikasy hünäriniň 4-nji ýyl talyby.**

DÜNÝÄ KUBOGYNDA TALYPLARYMYZYŇ ULY ÝEŇIŞLERI

2026-njy ýylyň 10–15-nji marty aralygynda Italiýa Respublikasynyň Jesolo şäherinde kik-boksing boýunça Dünýä kubogy ýokary derejede geçirildi. Bu halkara sport çäresi dünýäniň dürli ýurtlaryndan türgenleri bir ýere jemledi.

Abraýly ýaryşa ýokary okuw mekdebimiziň talyplary hem işjeň gatnaşyp, ýokary netijeleri gazandylar. Hususan-da, sport fakultetiniň 3-nji ýyl talyby Narzulla Bazarow 75 kg agram derejesinde Low kick görnüşinde çykyş edip, I orny – altyn medaly eýeledi.

Mundan başga-da, bedenterbiýe fakultetiniň 4-nji ýyl talyby Eziz Meredow 51 kg agram derejesinde Low kick görnüşinde II orny eýeläp, kümüş medala mynasyp boldy. Şeýle hem 2-nji ýyl talybymyz Mekan Mürrikow 54 kg agram derejesinde III orny eýeläp, bürünç medal gazandy.

Bu üstünlikler talyp türgenleriň ýokary taýýarlygyny, erjelligini hem-de sporta bolan höwesini görkezýär. Şeýle hem bu ýeňişler ýurdumyzyň sport abraýynyň halkara derejesinde ýokarlanmagyna uly goşant goşýar.

Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport instituty.

TÜRKMEN KARATEÇISI DUBAÝDA ALTYN MEDALYŇ EÝESI BOLDY

Türkmenistanyň sport dünýäsi ýene bir uly üstünlige şaýat boldy. Türkmenistanyň Karatedo federasiýasynyň agzasy, ýaş we zehinli karateçi Jora Öwezmyradow Birleşen Arap Emirlikleriniň Dubaý şäherinde geçirilen abraýly halkara ýaryşda altyn medala mynasyp boldy.

«Dubai International Doka Cup 2026» ady bilen geçirilen bu halkara karatedo ýaryşy Bütindünýä karate federasiýasynyň (WKF) howandarlygynda guraldy. Ýaryşa dünýäniň 18 ýurdundan jemi 697 türgen gatnaşyp, özara güýç synanyşdylar. Bu ýaryş, karate sportunyň halkara derejedäki ähmiýetini we oňa bolan gyzyklanmanyň ýokarydygyny görkezdi.

Jora Öwezmyradow 55 kilograma çenli agram derejesinde kumite görnüşi boýunça çykyş etdi. Ol ýokary ussatlygyny we taýýarlygyny görkezip, ähli garşydaşlaryndan üstün çykdy we iň ýokary derejeli baýrak bolan altyn medaly gazandy. Bu ýeňiş, diňe bir Jora üçin däl, eýsem tutuş Türkmenistan üçin uly buýsanç boldy.

Ýaryşyň ýeňijisi Jora Öwezmyradow häzirki wagtda Aşgabat şäherindäki 52-nji ýöriteleşdirilen orta mekdebiň 12-nji synpynda okaýar. Ol Türkmenistanyň milli ýygyndy toparynyň baş tälimçisi Aýdyň Çaryýewiň ýolbaşçylygynda karate bilen yzygiderli meşgullanýar. Onuň bu üstünligi, ýaş türgenleriň geljekde has uly sepgitlere ýetjekdigine ynam döredýär we Türkmenistanyň sport abraýyny has-da belende galdyrýar.

Bu ýeňiş Türkmenistanyň sport syýasatynyň alyp barýan işleri esasynda ýaşlara döredilýän mümkinçilikleriň netijeli bolýandygyny aýdyň görkezýär. Jora Öwezmyradowyň gazanan altyn medaly, geljekki ýeňişlere ruhlandyryjy mysal bolar.

Begenç Mollaýew,
Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport institutynyň bedenterbiýe hünäriniň 4-nji ýyl talyby.

«MUAÝ-TAÝÝŇ NAZARYÝETI WE USULYÝETI» ATLY OKUW KITABY

Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport instituty tarapyndan ýokary okuw mekdepleri üçin niýetlenen «Muaý-taýyň nazaryýeti we usulyýeti» atly okuw kitaby (awtorlary: W.Hojamyradow, A.Omarow, G.Hojamyradow, G.Allaberenow, R.Araşow, K.Gajyýew, A.Hilliýew) resmi taýdan neşir edildi.

Bu okuw kitabynda muaý-taý söweş sungatyna degişli möhüm we zerur maglumatlar giňişleýin beýan edilýär. Kitapda düşündirilýän muaý-taýyň tehniki-taktiki tilsimleri türgenlerde tutanýerlilik, sabyrlylyk hem-de döredijilikli pikirlenmek ýaly möhüm häsiýetleriň kemala gelmegine oňaýly täsir edýär.

Muaý-taý häzirki Taýland döwletiniň çäklerinde döran gadymy söweş sungatydyr. Bu sungat ilkibaşda «maý si ork», soňra bolsa «pahuýut» diýlip atlandyrylypdyr. Bu sözler türkmen diline terjime edilende «köpugurly uruş» ýa-da «köptaraply söweş» diýen manylary berýär. «Muaý-taý» ady bolsa diňe XX asyryň başlarynda giňden ulanylyp başlandy. Bu at «taýland boksy» diýen manyny aňladýar, şonuň üçin hem bu sport görnüşi käbir ýurtlarda şeýle at bilen hem tanalýar.

Häzirki wagtda muaý-taý Taýlandda iň bir hormatlanýan we giňden ýaýran milli sport görnüşleriniň biridir. Ol dünýä ýüzünde hem gitdigiçe uly meşhurlyga eýe bolup, ýokary depginler bilen ösmegini dowam etdirýär.

«Muaý-taýyň nazaryýeti we usulyýeti» atly okuw kitaby sport ugrundan hünär alýan talyplar üçin niýetlenendir. Şeýle-de ol muaý-taý sporty bilen gyzyklanýan türgenler üçin hem peýdaly gollanma bolup hyzmat eder.

Aýgül Ummatyýewa,
Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport institutynyň sport žurnalistikasy hünäriniň 3-nji ýyl talyby.

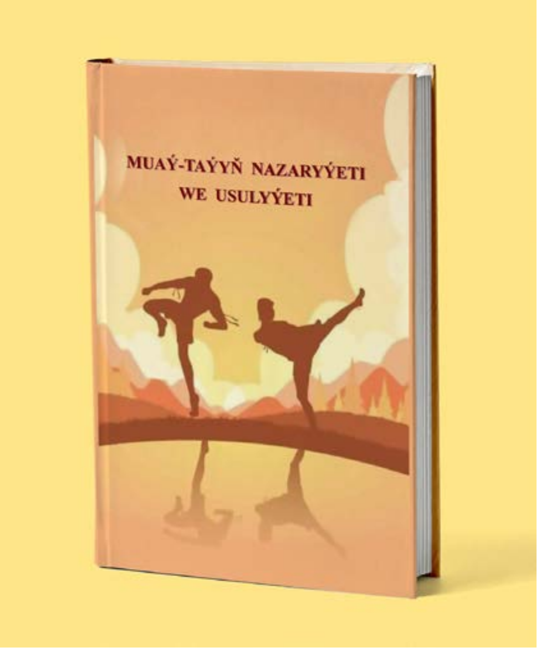

Sagdyn we ruhubelent zenanlar – bagtyýar geljegin binýady

Eziz Diýarymyzda ähli ugurlarda gazanylýan üstünlikler bedenterbiýe we sportda hem aýdyň beýanyny tapýar. Türkmen türgenleri halkara ýaryşlarynda üstünlikli çykyş edip, döwlet baýdagymyzy belende galdyrýarlar. Bu taryhy ösüşlerde jemgyýetimizde her bir raýatyň, şol sanda zenanlaryň hem mynasyp goşandy aýratyn bellärliklidir. Türkmen jemgyýetinde zenana hemişe belent hormat goýlup, olaryň döredijilikli başlangyçlaryna giň ýol açylýar. Berkarar döwletiň bagtyýar zenanlary syýasy, ykdysady, durmuş we medeni ugurlar bilen bir hatarda sportda hem işjeň çykyş edýärler. Zenan türgenlerimiz milli we halkara ýaryşlarynda ýokary netijeleri gazanyp, ýaş nesle görelde görkezýärler.

Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport institutynda Türkmenistanyň Bedenterbiýe we sport baradaky döwlet komitetiniň, Türkmenistanyň Bilim ministrliginiň, Türkmenistanyň Zenanlar birleşiginiň Merkezi geňeşiniň, Türkmenistanyň Magtymguly adyndaky Ýaşlar guramasynyň Merkezi Geňeşiniň Aşgabat şäheriniň Köpetdag etrap häkimligi bilen bilelikde guramagynda Halkara zenanlar güni mynasybetli «Sagdyn we ruhubelent zenanlar – bagtyýar geljegiň binýady» atly ýurdumyzyň ýokary okuw mekdepleriniň zenan mugallymlarynyň we talyp gyzlarynyň arasynda sport ýaryşlarynyň açylyş dabarasy geçirildi.

Sportuň 3x3 basketbol, küşt, stol tennisi we woleýbol görnüşleri boýunça zenan türgenleriň sport ýaryşlary 2026-njy ýylyň 2-7-nji marty aralygynda dowam etdi.

Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport instituty.

«BERKARAR» SÖWDA-DYNÇ ALYŞ MERKEZINDE TENNIS BOÝUNÇA USSATLYK SAPAGY GEÇIRILDI

Türkmenistanyň Tennis federasiýasy tarapyndan 20-nji martda «Berkarar» söwda-dynç alyş merkezinde uly tennis boýunça açyk ussatlyk sapagy guraldy. Bu çäre sagat 19:00-dan 22:00-a çenli dowam edip, tennis sportuny wagyz etmek, köpçülikleýin sporty ösdürmek hem-de ilatyň arasynda sagdyn durmuş ýörelgesini öňe sürmek maksady bilen geçirildi.

Soňky ýyllarda Türkmenistanda bedenterbiýäni we sporty ösdürmäge, sportuň dürli görnüşleri bilen meşgullanmaga hem-de raýatlaryň saglygyny bearkitmäge uly üns berilýär. Şeýle çäreleriň geçirilmegi ilatyň sport işjeňligine bolan gyzyklanmasynyň artmagyna we ýaşlaryň yzygiderli sport bilen meşgullanmagyna ýardam edýär. Bu ussatlyk sapagy hem şol maksatlara hyzmat edýär.

Maksatnamanyň çäklerinde aşakdakylar guraldy:

- Alty oýunçynyň gatnaşmagynda görkezme duşuşygy.
- Tennis oýnunyň esasy tehniki usullarynyň görkezilmegi.
- Hünärmen tälimçiniň ýolbaşçylygynda ussatlyk sapagy.
- Söwda merkezine gelen myhmanlaryň tennis oýnap görmek mümkinçiligi.

Çäräni geçirmek üçin göçme tennis torunyň oturdylmagy, şeýle hem zerur sport enjamlarynyň – tennis raketkalarynyň, toplaryň we türgenleşik serişdeleriniň ulanylmagy göz öňünde tutuldy. Bu bolsa gatnaşyjylara hakyky tennis meýdançasynyň şertlerini döretmäge mümkinçilik berdi.

Ussatlyk sapagynyň geçirilmegi söwda merkezine gelýänleriň ünsüni tennis sportuna çekmäge, olimpiadanyň dünýäde giňden ýaýran bu sport görnüşini wagyz etmäge hem-de myhmanlara ýatdan çykmajak sport çäresini sowgat etmäge mümkinçilik berdi. Bu çäre sagdyn durmuş ýörelgesiniň ähmiýetini ýene bir gezek nygtap, jemgyýetde sporta bolan gyzyklanmany artdyrar.

Mamagül Joraýewa,
Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport institutynyň sport žurnalistikasy hünäriniň talyby.

Türkmen küştçi gyzlarynyň Buharadaky üstünligi: Halkara ýaryşda mynasyp çykyş

Türkmenistanly küştçi gyzlar ýakynda Özbegistanyň Buhara şäherinde tamamlanan «Women’s Chess Championship» atly 4-nji halkara zenanlaryň küşt çempionatynda ýokary netije görkezdiler. Bu ýaryşda türkmen küştçüleriniň üstünlikli çykyşy Türkmenistanda zenan küştüniň dowamly ösýändigini we ýaş türgenleriň ýokary mümkinçiliklerini tassyklaýar.

Bäsleşige dokuz ýurduň: Awstriýanyň, Belarusyň, Hindistanyň, Gazagystanyň, Gyrgyzystanyň, Mongoliýanyň, Russiýanyň, Türkmenistanyň we Özbegistanyň wekilleri gatnaşdy. Olar saýlama üç sany toparda – «Masters» (10 oýunçy), «Challengers» (41 oýunçy) we «Futures» (62 oýunçy) şweýsar usulynda bäsleşdiler. Wagt gözegçiligi her göçüm üçin 30 sekunt goşmak bilen, her oýun üçin 60 minut diýlip bellendi.

Türkmenistan bu ýaryşda garşydaşlaryna güýçli bäsleşik görkezen, geljegine umyt baglanýan birnäçe küştçi bilen çykyş etdi.

«Çallengers» («B») toparynda, ýagny ökdeligi boýunça ikinji toparda, Türkmenabat şäherindäki 13-nji sport mekdebiniň okuwçysy Mähri Agamyradowa tutuş ýaryşyň dowamynda yzygiderli we ynamly oýun görkezip, 16 ýaşa çenli gyzlaryň arasynda birinji orny eýeledi.

«Futures» («C») toparynda, ýagny ökdeligi boýunça üçünji toparda Aşgabat şäherindäki Ýöriteleşdirilen küşt we şaşka mekdebiniň okuwçysy Eneş Arazmedowa ýokary derejeli taýýarlyk we bäsdeşlik görkezip, bäşinji orny eýeledi. Türkmenabat şäherindäki 41-nji orta mekdebiň 11-nji synp okuwçysy we ýerli 13-nji sport mekdebiniň okuwçysy Gülmira Seýilhanowa dagy bolsa 62 bäsdeşiň arasynda ýedinji orny eýelediler.

Bu ýaryşda gazanylan üstünlikler, ýurdumyzda sportuň, şol sanda küştüň ösdürilmegine berilýän ünsüň aýdyň netijesidir. Ýaş türgenlerimiziň halkara derejesinde gazanýan ýeňişleri, olaryň geljekde has uly sepgitlere ýetjekdigine uly umyt döredýär. Türkmenistanyň küşt mekdebi özüniň zehinli okuwçylary bilen dünýäniň dürli künjeklerinde ýurdumyzyň adyny belentden tutmaga dowam edýär.

***Oguljennet Muhammedowa*,Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport institutynyň sport žurnalistikasy hünäriniň 4-nji ýyl talyby.**

PAÝTAGTYMYZDA AFK ZENAN FUTBOLY GÜNI GIŇDEN BELLENILDI

Halkara zenanlar gününe gabatlap, Türkmen döwlet ykdysadyýet we dolandyryş institutynyň futbol meýdançasynda Aziýa futbol federasiýasynyň zenan futboly gününe – AFC Women’s Football Day – 2026 – bagyşlanan dabaraly çäreler geçirildi. Bu möhüm sport wakasy Türkmenistanyň Futbol federasiýasy tarapyndan guralyp, zenanlaryň arasynda bedenterbiýäni we sporty wagyz etmegi, şeýle hem ýaş nesliň futbola bolan höwesini artdyrmagy maksat edinýärdi.

Bu ýylky festiwalyň esasy aýratynlygy onuň giň gerimi we köp sanly gatnaşyjylary boldy. Çärä takmynan 200 ýaş sport söýüjisi gatnaşdy. Bu bolsa olara Türkmenistanyň milli zenanlar ýygyndy toparynyň oýunçylary bilen birlikde meýdança çykmaga we tejribe alyşmaga özboluşly mümkinçilik döretdi. Hünärmen futbolçylar dürli sport bäsleşiklerinde we ýörite maşklarda öz başarnyklaryny görkezip, ýaşlara gymmatly tejribelerini öwretdiler we olary ruhlandyrdylar.

Festiwalyň maksatnamasyna topa erk etmek endigini, sazlaşykly we toparlaýyn hereket etmegi barlamak üçin niýetlenen tehniki dersler girizildi. Bu çäre diňe bir sport joşgunyny döretmän, eýsem, festiwala gatnaşmak üçin şäheriň dürli bilim edaralaryndan gelen gatnaşyjylaryň arasynda dostluk gatnaşyklaryny hem pugtalandyrdy. Sportuň birleşdiriji güýji bu ýerde aýdyň ýüze çykdy.

Çäräniň üstünlikli geçirilmegi degişli guramalaryň arasyndaky sazlaşykly hyzmatdaşlygyň netijesi boldy. Sylaglama dabarasyna Türkmenistanyň Futbol federasiýasynyň ýolbaşçylary gatnaşdylar. Festiwalyň ahyrynda tapawutlanan sportçylara Türkmenistanyň Futbol federasiýasynyň, Türkmenistanyň Magtymguly adyndaky Ýaşlar guramasynyň Aşgabat şäher geňeşiniň we Aşgabat şäher Baş bilim müdirliginiň adyndan ýadygärlik sowgatlary gowşuryldy. Bu bolsa ýaş türgenleriň geljekde has uly üstünliklere ýetmegi üçin goşmaça höwes döretdi.

***Arzuw Şaýymowa*,
Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport institutynyň sport žurnalistikasy hünäriniň talyby.**

TÜRKMENISTANYŇ TALYPLAR LIGALARY: SPORT RUHY DOWAM EDÝÄR

Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport institutynda futzal, basketbol hem-de woleýbol boýunça Türkmenistanyň Talyplar ligalarynyň açylyş dabarasy ýakynda geçirildi we häzirki wagtda bu ligalar doly güýjünde dowam edýär. Bu sport çäreleri Türkmenistanyň Bedenterbiýe we sport baradaky döwlet komiteti bilen Türkmenistanyň Bilim ministrliginiň bilelikde tassyklan Türkmenistanyň Milli talyplar sport federasiýasynyň 2026-njy ýyl üçin köpçülikleýin sport we medeni çäreleriniň meýilnamasy esasynda guraldy. Bu meýilnama «Garaşsyz, baky Bitarap Türkmenistan – bedew batly at-myradyň mekany» ýylynyň çäklerinde üstünlikli amala aşyrylýar.

Açylyş dabarasynda çykyş edenler ýurdumyzda bedenterbiýäni we sporty ösdürmek, ýaş nesli sagdyn ruhda terbiýelemek hem-de ýokary netijeli sporty goldamak ugrunda alnyp barylýan giň gerimli işleriň ähmiýetini nygtadylar. Şeýle hem, milli sport hereketiniň yzygiderli ösdürilýändigi we talyplaryň sport işjeňligine giňden çekilýändigi aýratyn bellenildi. Bu ligalar talyplaryň arasynda sporta bolan gyzyklanmany artdyrmaga, bäsdeşlige ukyplylygy güýçlendirmäge hem-de ýurdumyzyň sport abraýyny has-da belende galdyrmaga gönükdirilendir.

Dabaranyň çäginde institutyň «Sagdyn nesiller» çeper höwesjeňler toparynyň aýdym-sazly çykyşlary ýaýbaňlandyryldy. Bu çykyşlarda sagdyn durmuş ýörelgesiniň, sportuň we ruhubelentligiň waspy ýetirilip, oňa gatnaşyjylara ýokary ruhy göteriliş berildi. Ligalaryň dowam etmegi bilen talyplar öz ukyplaryny görkezmäge we sportda täze üstünlikleri gazanmaga mümkinçilik tapýarlar.

Leýla Kürenowa,
Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport institutynyň sport žurnalistikasy hünäriniň 4-nji ýyl talyby.

AÇYK GAPYLAR GÜNI

Ýurdumyzda ýaş nesli döwrebap terbiýelemek, bilim bermek hakyndaky alada döwlet syýasatynyň ileri tutulýan ugurlarynyň biridir. Gahryman Arkadagymyzyň we Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň taýsyz tagallalary netijesinde geljegimiz bolan ýaşlaryň terbiýe almagy, hünär öwrenmegi, sagdyn bedenli, sagdyn ruhly bolmagy hem-de sportyň dürli görnüşleri bilen meşgullanyp halkara ýaryşlaryna gatnaşyp baýrakly orunlara mynasyp bolup ata Watana, il-güne wepaly adamlar bolup ýetişmegi üçin giň möçberli işler durmuşa geçirilýär.

Her ýyl däp bolşy ýaly, Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport institutynda "Garaşsyz baky Bitarap Türkmenistan halkara sport hyzmatdaşlygynyň we sagdynlygyň mekany" atly sport üstünlikleriniň sergisi hem-de «Açyk gapylar" güni 2026-njy ýylyň 2-4 apreli aralygynda geçirilýär.Bu sergi yokary okuw mekdebimiziň sportyň olimpiýa görnüşleri fakultetinde geçirilýär. Ýaşlary hünärlere ugrykdyrmak we yokary okuw mekdebimizde alnyp barylýan, okuw terbiýeçilik, ylmy işler, geçirilýän medeni-köpçülik, sport çäreleri bilen giňişleýin tanyşdyrmak maksady bilen guralan bu çärä yurdumyzda ýerleşýän sport mekdepleriniň okuwçylary, orta mekdepleriniň 12-nji synp okuwçylary hem-de inistitutymyzyň talyplary gatnaşýarlar.

Gahryman Arkadagymyzyň, Arkadagly Gahryman Serdarymyzyň bize peşgeş beren ajaýyp kitaplary sergimiziň bezegi bolup durýar. Sergä gatnaşyjylara institutymyzyň fakultetleriniň, kafedralarynyň, hünärleriniň alyp barýan isleri barada giňişleýin maglumat berilýär. Geljekki dalaşgärler üçin okuw binalaryna, otaglaryna, inistutymyzda hereket edýän dünýä ülňilerine laýyk gelýän yokary innowasion tehnologiýalary bilen enjamlaşdyrylan barlag otaglary bilen, talyp türgenlerimiziň yurdumyzda we daşary yurt döwletlerinde geçirilýän sport ýaeyşlarynda gazanan üstunlikleri hem-de muzeý bilen tanyşýarlar.

Ýokary okuw mekdebimizde talyp ýaşlara döredilýän şertler, gazanylýan üstunlikler mekdep okuwçylarynda uly täsir galdyrmak bilen, olarda biziň institutymyza bolan gyzyklanmany has-da artdyrýar.

Gülnur Baýlyýewa,
Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport institutynyň sport žurnalistikasy hünäriniň talyby.

GARAŞSYZ TÜRKMENISTANYŇ TARYHYNDA ILKINJI TOPARLAÝYN KÜŞT ÝARYŞY BAŞLANDY

2026-njy ýylyň 25-nji martynda Aşgabat şäherinde Türkmenistanyň toparlaýyn küşt çempionatynyň açylyş dabarasy boldy. Bu waka paýhas sportunyň ösüşinde täze tapgyry alamatlandyrýar. Paýtagtymyzyň Ýöriteleşdirilen küşt we şaşka mekdebi tarapyndan guralan bu aýlawly görnüşdäki ýaryş, küşt dünýäsinde uly gyzyklanma döretdi.

Bu ýylky çempionatyň esasy aýratynlygy onuň taryhy ähmiýetindedir: Türkmenistan Garaşsyzlygyny gazanany bäri, ilkinji gezek toparlaýyn küşt ýaryşy geçirilýär. Bu üstünlik, küşt oýnuny giňişleýin ýaýmak we sport başlangyçlarynyň döwlet derejesinde goldanmagy boýunça toplumlaýyn tagallalaryň netijesidir.

Ýurduň iň güýçli küşt topary diýen at ugrunda öňdebaryjy sport mekdepleriniň, ýokary okuw mekdepleriniň, pudaklaýyn gurluşlaryň we jemgyýetçilik guramalarynyň wekilleri bolan on iki topar bäsleşýär. Bu toparlar aşakdakylardan ybarat:

«AŞGABAT» Ýöriteleşdirilen küşt we şaşka mekdebi

«ÝAŞLYK» Aşgabadyň Ýöriteleşdirilen küşt we şaşka mekdebi

«NESIL» Aşgabadyň Ýöriteleşdirilen küşt we şaşka mekdebi

«RUHUBELENT» Aşgabat şäheriniň we Ahal welaýatynyň maýyplar üçin sport kluby

«BAGTYÝARLYK» Türkmenistanyň Milli sport oýunlary merkezi

«AHAL» Ahal welaýatynyň bedenterbiýe we sport baradaky komiteti

«LEBAPCHESS-1» Lebap welaýatynyň bedenterbiýe we sport baradaky komiteti

«LEBAPCHESS-2» Lebap welaýatynyň bedenterbiýe we sport baradaky komiteti

«GALKAN» Türkmenistanyň Içeri işler ministrliginiň sport kluby

«TALYP SPORT» Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport instituty

«KÜŞT ÄLEMI» Küşt akademiýasy

«PETRO-CANADA» «Halk Hazyna» hojalyk jemgyýeti

Bäsleşikleriň toparlaýyn görnüşi oýna aýratyn strategik düzüm bölegini girizýär. Bu ýerde netije diňe bir käbir oýunçylaryň ussatlygyna däl, eýsem toparyň taktikasyna we topar agzalarynyň jebisligine-de baglydyr. Bu bolsa, oýunlara has köp gyzyklanma we dartgynlylyk goşýar.

Çempionatyň geçirilmegi milli küşt däplerini berkitmeklige, halkara ýaryşlarda ýurdumyzyň adyndan çykyş etmäge iň mynasyp toparlary ýüze çykarmaga we ýaşlaryň küşt oýnuna bolan höwesini artdyrmaga ýardam eder. Bu ýaryşyň däbe öwrüljegine we Türkmenistanda toparlaýyn küşt oýnunyň mundan beýläk-de ulgamlaýyn ösmegi üçin berk esas döretjegine umyt baglanýar. Bu çempionat Türkmenistanyň sport taryhynda täze bir sahypany açýar we küştüň geljekki ösüşine uly goşant goşar.

Üzümgül Hajiýewa,
Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport institutynyň sport žurnalistikasy hünäriniň talyby.

AŞGABATDA «CAFA NOWRUZ – 2026» ÇAGALAR FUTBOL FESTIWALY GEÇIRILDI

2026-njy ýylyň 24-nji martynda Türkmen döwlet ykdysadyýet we dolandyryş institutynyň futbol meýdançasynda 7 ýaşdan 12 ýaş aralygyndaky 250-den gowrak ýaş türgeni bir ýere jemlän «CAFA NOWRUZ – 2026» atly çagalar futbol festiwaly uly dabara bilen geçirildi.

Milli bahar baýramy – Halkara Nowruz gününe bagyşlanan bu sport baýramy Türkmenistanyň Futbol federasiýasy hem-de Merkezi Aziýanyň Futbol assosiasiýasy (CAFA) tarapyndan bilelikde guraldy. Bu festiwal sport we ýaşlar syýasaty babatda döwlet maksatnamalaryny durmuşa geçirmäge, hususan-da, ösüp gelýän ýaş nesliň arasynda sagdyn durmuş ýörelgesini wagyz etmäge, ýurdumyzda köpçülikleýin futbolyň giňden ýaýradylmagyna hem-de sebitara sport hyzmatdaşlygyny berkitmäge gönükdirilendir.

Sport baýramyny guraýjylar çagalary yzygiderli sport bilen meşgullanmaga çekmek we olaryň beden taýdan kämilleşmegine ýardam edýän dürli çäreleri taýýarladylar. Festiwalyň çäklerinde ýaş futbolçylar özleriniň tehniki taýýarlygyny, ýeňşe bolan erjelligini we toparda oýnamak ukyplaryny görkezdiler. Guramaçylyk toparynyň wekilleriniň belleýşi ýaly, «Şeýle başlangyçlar ýurdumyzyň sport ätiýaçlygyny kemala getirmekde we ýaşlary işjeň dynç alşyň gymmatlyklaryna uýgunlaşdyrmakda möhüm tapgyr bolup durýar.»

Bäsleşikleriň ahyrynda sylaglamak çäresi geçirildi. «CAFA NOWRUZ – 2026» festiwalyna gatnaşyjylaryň ählisine guraýjylar tarapyndan ýadygärlik sowgatlar gowşuryldy. Bu festiwal ýaş futbolçylar üçin diňe bir sport bäsleşigi däl, eýsem dostluk we agzybirlik baýramy boldy, olaryň geljekki sport üstünliklerine itergi berer.

Daýanç Tagyşow,
Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport institutynyň sport žurnalistikasy hünäriniň talyby.

SPORT – SAGDYNLYGYŇ WE DOSTLUGYŇ GÖZBAŞY: TALYP DZÝUDOÇYLARYŇ ÝEŇIŞLI ÝOLY

Berkarar döwletiň täze eýýamynyň Galkynyşy döwründe ýurdumyzda sportuň dürli görnüşlerini ösdürmäge, ýaşlaryň arasynda sagdyn durmuş ýörelgelerini wagyz etmäge uly üns berilýär. Munuň aýdyň subutnamasy hökmünde, ýakynda paýtagtymyzda talyp ýaşlaryň arasynda geçirilen dzýudo ýaryşy sport muşdaklaryna ýatdan çykmajak pursatlary peşgeş berdi.

Türkmenistanyň ýokary okuw mekdepleriniň talyplarynyň arasynda geçirilýän «Türkmenistan — ruhubelentligiň we sagdynlygyň ýurdy» atly XV uniwersiadanyň çäklerinde dzýudo boýunça ýaryşlar ýokary guramaçylyk derejesinde geçirildi.

Gyzgyn çekeleşiklere baý bolan bu bäsleşikler ýigitlerimiziň beden taýdan kämildigini görkezmek bilen, olaryň kalbyndaky ýeňşe bolan bitewi ynamyny we ruhy durnuklylygyny hem äşgär etdi. Dürli agram derejelerinde ýeňiş ugrunda bäsleşen pälwanlaryň arasynda aýratyn tapawutlanan talyplarymyz:

60 kg agramda Esen Şöhradow Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport institutynyň talyby özüniň çalasynlygy bilen altyn medala mynasyp boldy.

66 kg agram boýunça geçirilen ýaryşda Döwlet Hemrakulyýew Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport institutynyň talyby bäsdeşlerinden üstün çykyp, altyn medala eýe boldy

73 kg agram derejesinde Ýagşygeldi Kakaýew adyndaky Halkara nebit we gaz uniwersitetiniň talyby Aly Agamämmedow ussatlyk görkezip, altyn medalyň eýesi boldy.

81 kg agramda bolsa, Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport institutynyň talyplary Durdymyrat Bäşimow altyn medaly, Kerimberdi Babaýew bolsa kümüş medaly eýelediler.

90 kg agram derejesinde Kadyrjan Gafurow Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport institutynyň talyby altyn medala eýe boldy.

100 kg agram derejesinde Türkmen döwlet binagärlik-gurluşyk institutynyň talyby Mämmedaly Açyldyýew we ýokary agramda Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport institutynyň talyby Babageldi Ýazhanow garşydaşlaryny güýç ussatlygy bilen ýeňiji boldylar.

Ýaryşyň umumy netijeleri boýunça Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport institutynyň ýygyndy topary beýleki ýokary okuw mekdeplerinden saýlanyp, toparlaýyn hasapda dabaraly ýagdaýda birinji orny eýeledi.

Ýeňişli gadamlar bilen dowam edýän bu sport baýramy talyp ýaşlaryň diňe bir ylymda däl, eýsem sportda-da beýik sepgitlere ýetmäge ukyplydygyny ýene bir gezek dünýä aýan etdi. Bu ýeňişler ýurdumyzyň geljegi bolan ýaşlaryň sporta bolan höwesiniň we milli sportymyzyň kämilleşýändiginiň aýdyň subutnamasydyr.

Parahat Mämmetnurow,
Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport institutynyň talyby.

TÜRKMENISTANLY TENNISÇILER DEWISIŇ KUBOGYNYŇ TOPARLAÝYN TAPGYRYNDA BIRINJI ORNY EÝELEDILER

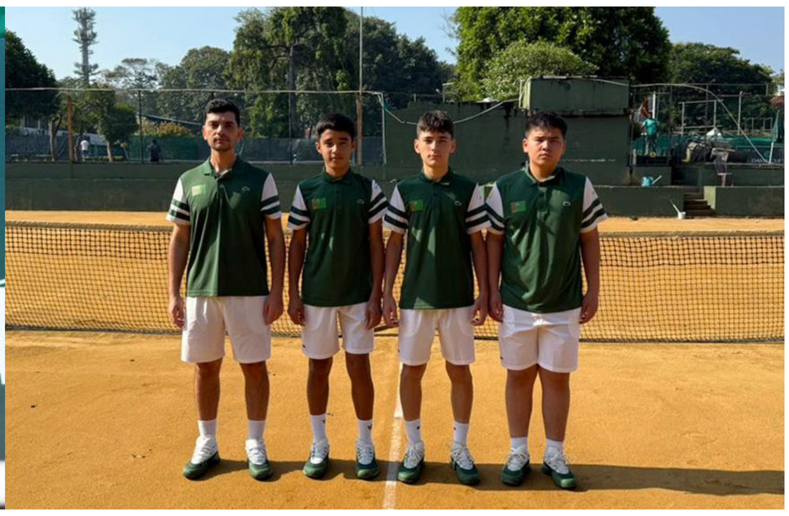

2026-njy ýylyň 25-nji martynda Şri-Lankanyň paýtagty Kolombo şäherinde 16 ýaşa çenli ýetginjekleriň arasyndaky Dewisiň Kubogynyň Aziýa we Okeaniýa zolagy boýunça saýlama tapgyrynda türkmen tennisçileri şowly çykyşlaryny dowam etdirip, uly üstünlik gazandylar. Jemi 15 toparyň gatnaşýan bu ýaryşda, Türkmenistanyň ýygyndysy «B» toparçasynda birinji orny eýelemegi başardy.

Türkmen tennisçileri ilki Omanyň (3:0) we Mýanmanyň (2:2) toparlaryny ýeňdiler. Soňra ýaryşyň ikinji belgili topary bolan Singapuryň ýygyndysyndan 2:1 hasabynda üstün çykyp, üçünji ýeňşini gazandylar we toparçada mynasyp birinji orny eýelediler.

Soňky tapgyryň öňüsyrasynda Türkmenistanyň we Singapuryň ýygyndy toparlary çärýek finala möhletinden öň çykmaga hukuk gazandylar. Şol sebäpli olaryň özara duşuşygy utulan-çykdy tapgyryna haýsy toparyň birinji, haýsynyň bolsa ikinji orun bilen çykjakdygyny kesgitlemelidi. Bu duşuşyk iki topar üçin hem aňsat bolmady.

Ýekelikdäki birinji bäsleşikde Süleýman Hudaýberdiýew Jastin Liden 2:6, 3:6 hasabynda asgyn geldi we Singapuryň topary 1:0 hasabynda öňe saýlandy. Emma Mýanmanyň topary bilen bolan öňki oýunda bolşy ýaly, Ýaş olimpiýaçylary taýýarlaýyş mekdebiniň 9-njy synp okuwçysy Aly Geldiýew ýagdaýy düzetmegi başardy. Onuň Andre Garnadi bilen geçiren duşuşygy dartgynlylygy we dowamlylygy boýunça aýratyn tapawutlandy: türgenler kortda 3 sagat 22 minut geçirip, şol oýun gününiň wagtlaýyn rekordyny goýdular. Alynyň belent ahlak-erki, tutanýerliligi we ýeňşe bolan çäksiz islegi netijesinde ilki taý-breýkde birinji seti (7:6(5)), soňra bolsa ikinji seti (6:4) öz peýdasyna tamamlandy we netijede umumy hasaby 1:1 deňledi.

Emma kortda bolup geçen wakalaryň görkezişi ýaly, türkmen tennisçileri üçin synaglar munuň bilen tamamlanmady. Aly Geldiýew bilen Kerimgeldi Guldurdyýewiň Andre Garnadi we Jastin Li jübütine garşy geçiren kesgitleýji jübütleýin duşuşygy ilki biziň oglanlarymyz üçin şowsuz başlandy. Olar birinji seti 4:6 hasabynda utuldylar. Muňa garamazdan, olar ruhdan düşmän, oýnuň gidişini özgertmegi başardylar we ilki ikinji setde 6:4 hasabynda üstün çykdylar, soňra bolsa naýbaşy taý-breýkde 10:8 hasabynda ýeňşi gazandylar.

Ýaryşda nobatdaky güýçli ýeňşini gazanan türkmen ýetginjekleri «B» toparyndan birinji orun bilen çärýek finala ynamly çykdylar. Indi olar bäşinji belgili Filippinleriň ýygyndysy bilen duşuşarlar. Filippinler mundan ozal Laosynyň (2:1) we Guamynyň (3:0) toparlaryny ýeňipdiler, ýöne soňky tapgyrda dördünji belgili Malaýziýanyň toparyndan 0:3 hasabynda utulyp, «C» toparçada ikinji orny eýelediler.

Beýleki çärýek finallarda şu ýygyndy toparlaryň duşuşyklary geçiriler: Şri-Lanka – Ýuwaş umman sebiti, Malaýziýa – Singapur we Saud Arabystany patyşalygy – Wýetnam. Türkmen tennisçileriniň bu üstünligi ýurdumyzyň sport abraýyny has-da belende galdyrýar we ýaşlaryň tennis sportuna bolan gyzyklanmasyny artdyrýar.

Annageldi Gadamow,
Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport institutynyň sport žurnalistikasy hünäriniň 4-nji ýyl talyby.

REDAKTOR:
Baýlyýewa Gülnur

REDAKSIÝANYŇ GEŇEŞI:
M. Joraýewa, S. Bäşimowa
M. Durdyýewa, A. Amanowa
G. Soltowow, A. Halmedow
J. Baltabaýew, L. Kürenowa
H. Muhyýewa, A. Mämmedowa

Salgysy: 744013. Aşgabat şäheri, Saparmyrat Türkmenbaşy şaýoly, 40-njy jaý.

Gazetiň asyl nusgasy Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport institutynda taýýarlanyldy.

E-mail: *tdbsi@sanly.tm*

Türkmen döwlet bedenterbiýe we sport institutynyň elektron görnüşinde, aýda 1 gezek neşir edilýän gazeti

Möçberi: 8 sahypa